

عنوان مقاله:

مروری بر تحقیقات حسابداری بین المللی مبتنی بر بازار

نویسندگان مقاله:

دکتر احمد خدای پور

دانشیار بخش حسابداری دانشگاه شهید باهنر کرمان

پست الکترونیکی: khodamipour@outlook.com

سید رسول حسینی

دانشجوی دکتری حسابداری دانشگاه شهید باهنر کرمان

پست الکترونیکی: rasoulhosayni@yahoo.com

مروری بر تحقیقات حسابداری بین‌المللی مبتنی بر بازار

چکیده

در این مقاله چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی محققان حسابداری بین‌المللی مورد بحث قرار گرفته و مربوط بودن تحقیقات حسابداری بین‌المللی مبتنی بر بازار¹ با حوزه‌های جدید نشان داده شده است. همچنین تحقیقات اخیر در زمینه‌های الزامات اصول پذیرفته شده حسابداری برای شرکت‌های پذیرفته شده خارجی و پذیرش استانداردهای بین‌المللی، طبقه‌بندی‌های حسابداری، مدیریت سود، تأثیر عملیات خارجی بر ارزش شرکت، اختلال‌های بازار سرمایه² و اصلاحات حسابداری³، مورد بررسی قرار گرفته و در نهایت، پیشنهاداتی برای تحقیق در هر یک از این بخش‌ها ارائه شده است.

واژگان کلیدی: بازارهای سرمایه، حسابداری بین‌المللی، تحقیقات حسابداری بین‌المللی مبتنی بر بازار

1 - Markets-Based International Accounting Research

2 - Capital Market Anomalies

3 - Accounting Reforms

مقدمه

در این مقاله، چالش‌ها و فرصت‌های موجود در انجام تحقیقات حسابداری بین‌المللی مبتنی بر بازار مورد بحث قرار می‌گیرد. در این مقاله، عبارت «تحقیقات حسابداری بین‌المللی مبتنی بر بازار» بعنوان تحقیقی تعریف می‌شود که مفاهیمی را برای سودمندی تصمیم یا تأثیر اطلاعات عمومی حسابداری در دسترس برای سرمایه‌گذاران در زمینه بین‌المللی، فراهم می‌کند. زمینه بین‌المللی شامل مقایسه مستقیم بین کشورها، یافته‌های یک کشور که در مورد کشوری دیگر مصداق دارد، ارزیابی شرکتهای خارجی توسط سرمایه‌گذاران داخلی و عملیات و تأمین مالی شرکتهای چند ملیتی می‌باشد.

جایگاه تحقیقات حسابداری بین‌المللی

رشد سریعی بازارهای سرمایه جهانی و فعالیت‌های سرمایه‌گذار بیرون مرزیدان معناست که ابعاد بین‌المللی حسابداری بیش از پیش از اهمیت بیشتری برخوردار گردیده است. حسابداری نقش مهمی را در جامعه ایفا می‌کند. هدف حسابداری عبارت است از ارائه اطلاعاتی که بتواند توسط تصمیم‌گیرندگان به منظور تصمیم‌گیری اقتصادی مورد استفاده قرار گیرد. در دنیای تجارت، حسابداری یک ابزار اطلاعاتی است که حسابداری دقیق را برای تصمیم‌گیری فراهم می‌آورد. در صورت وجود اطلاعات قابل اعتماد و مفید، منابع محدود را می‌توان به طور بهینه ایتخصیص داد. در این راستا، حسابداری بین‌المللی نقشی بزرگتر دارد که محدوده گزارشگری آن برای شرکت‌های چند ملیتی با معاملات بیرون مرزی و عملیات دولت و یا شرکت‌ها با گزارش تعهدات جهت گزارش به استفاده کنندگان در کشورهای دیگر است.

رشته حسابداری را می‌توان به تعدادی از رشته‌های فرعی از جمله حسابداری مالی، حسابداری مدیریت، حسابرسی، حسابداری مالیاتی و حسابداری دولتی تقسیم نمود. هر یک از این رشته‌های فرعی، روش‌های تحقیق معینی را دنبال می‌کنند. در مقابل، تحقیقات حسابداری بین‌المللی¹ (IAR) می‌تواند هر یک از زیر شاخه‌های حسابداری را، در

1 - International Accounting Research

صورت وجود یک ارتباط بین المللی، شامل گردد. در حالی که تحقیقات حسابداری بین المللی سالهاست که بعنوان یک رشته فرعی از تحقیقات حسابداری به رسمیت شناخته شده است، فالک (1994) استدلال نمود که بیشتر تحقیقات حسابداری بین المللی فاقد دقت و زیر بنای نظری کافی می باشد. با این وجود، در سال های اخیر حجم تحقیقات حسابداری بین المللی همچنین دقت و سطح تئوری مورد استفاده در انجام این نوع تحقیقات افزایش یافته است. اگر چه حجم تحقیقات حسابداری بین المللی در حال افزایش می باشد، اما باید به این موضوع اشاره نمود که برخی از چالش ها فراروی این تحقیقات قرار دارد که می تواند بر انجام و نتایج آنها تأثیر گذار باشد. در بخش بعد، به برخی از این چالش ها اشاره می گردد.

چالش های پیش روی تحقیقات حسابداری بین المللی

انجام تحقیق در زمینه بین المللی با برخی از چالش های خاص روبه رو می باشد. در این بخش، سه نوع از این نوع چالش ها مورد بحث قرار می گیرد که عبارتند از: (1) در دسترس بودن داده ها، (2) قابلیت اتکای نتایج و (3) مربوط بودن نتایج. یکی از چالش های اصلی تحقیقات حسابداری بین المللی، در دسترس بودن داده های می باشد. تا همین اواخر، داده های حسابداری مالی گروه های وسیعی از شرکتها در بسیاری از کشورها، در دسترس نبوده است. فراهم کنندگان داده های حسابداری بین المللی از قبیل **Worldscope**، **I/B/E/S**، **GlobalVantage**، **Datastream** و **CRSP** را بدون مانعی انجام می دهند. علاوه بر این، چندین پایگاه داده بین المللی، مشابه **CRSP** و **Compustat** در مورد شرکتهای آمریکایی، در سایر کشورها رواج بیشتری پیدا کرده است. با این وجود، حتی با وجود فراهم کنندگان داده های بین المللی، در دسترس بودن داده ها همچنان بعنوان چالشی موجود برای مطالعه شرکتهای آمریکایی مطرح می باشد. در آمریکا، اطلاعات تفصیلی حسابداری و داده های بازار برای بسیاری از شرکتها فراهم شده است. بسیاری از این داده های تفصیلی ممکن است در مورد شرکتها در سایر کشورها، ارائه نشود. علت عدم ارائه داده ها ممکن است این باشد که یا فراهم کنندگان داده ها، داده

ها را جمع آوری نمی کنند و یا اینکه شرکتها این اطلاعات (بعنوان مثال، داده های فصلی) را افشا نمی کنند. فراهم کنندگان داده های بین المللی، ممکن است داده های گزارش شده را جمع آوری و گزارش نکنند، زیرا در حال حاضر تقاضا هزینه را توجیه نمی کند. ناتوانی فراهم کنندگان داده ها در ارائه داده های گزارش شده می تواند توسط محقق بواسطه تلاش در جمع آوری داده ها، از میان برداشته شود. نبود داده ها بعلت عدم افشای شرکت بایستی در طرح تحقیق و مفروضات اساسی تحقیق بیان شود.

علیرغم افزایش در دسترسی به داده های بین المللی، هزینه داده ها برای بسیاری از گروه ها بعنوانیکی از موانع مطرح می باشد. بعنوان مثال، بسیاری از سازمانهای آمریکا مایل هستند تا هزینه های **CRSP** و **Compustat** را متحمل شوند، زیرا این پایگاه داده ها توسط بسیاری از اعضايدانشکده ها و دانشجویان مقطع دکتری در این سازمانها مورد استفاده قرار می گیرد. با این وجود، تنها افراد کمی در هر دانشکده ممکن است به داده های حسابداری مالی و بازده های سهام کشورهای خارجی خاص علاقمند باشند. همین امر باعث می شود تا تحمیل هزینه های تفاضلی داده ها در خصوص پایگاه های داده از قبیل **Datastream** و **GlobalVantage** از نظر اقتصادی کمتر مقرون به صرفه باشد.

مسئله بالقوه دیگر در خصوص این داده ها آن است که آیا شرکتهای لحاظ شده در پایگاه داده، نمونه کاملی از شرکتها را نشان می دهد. در صورتیکه فراهم کنندگان داده ها قصد داشته باشند تا مبالغ را برای شرکتهای عضو بورس، شرکتهای بزرگ و شرکتهای بین المللی گزارش نمایند، آنگاه ممکن است نتایج برای مقطع زمانی عادی نباشد. محققان بایستی از چگونگی فراهم شدن داده ها آگاه باشند. جمع آوری و ارائه داده ها در برخی از مواقع در ایالت متحده وجود داشته است. تجربه در فراهم نمودن داده ها باید منجر به محصول قابل اتکاتر شده و استفاده کنندگان باید درک روشن تری از چگونگی تهیه داده ها داشته باشند. جمع آوری و پردازش اطلاعات برای سایر کشورها نسبتاً جدید بوده و ممکن است به طور کامل توسط محققان درک نشده باشد.

چالش دیگری که تحقیقات حسابداری بین المللی با آن مواجه است، قابلیت اتکاء نتایج می باشد. محققان ممکن است جهت خرید داده های بین المللی منابع اقتصادی مورد نیاز را

در اختیار داشته و در زمینه اقتصاد سنجی و سایر روشهای مورد نیاز برای انجام آزمون های آماری، به خوبی آموزش دیده باشد. با این وجود، داشتن داده و توانایی در انجام دادن یک سری از آزمون های آماری ممکن است به تحقیق مولد منتهی نگردد. در صورتیکه محقق درکی از ویژگی های خاص ملی و چگونگی تأثیر آنها بر سوال تحقیق نداشته باشد، استنتاج های نادرستی می تواند صورت گیرد. مسئله دیگری که در زمان تحقیق بین المللی ظهور پیدا می کند، قابلیت اتکا داده ها می باشد. این احتمال وجود دارد که هر چه سطح توسعه کشور پایین تر باشد، صحت داده های حسابداری ارائه شده پایین تر باشد. خواه اینکه علت پایین بودن صحت داده ها به افشای ضعیف شرکت یا جمع آوری و توزیع ناکافی اطلاعات توسط فراهم کنندگان اطلاعات، مربوط باشد، محققان بایستی از این موضوع آگاه باشند که در زمان مقایسه داده های حسابداری کشورها آنها با داده هایی روبه رو خواهند بود که از صحت یکسانی برخوردار نمی باشند.

محققان در زمان صدور تئوری ها و فعالیت های تجاری پذیرفته شده به سایر کشورها، بدون در نظر گرفتن رابطه بین ویژگی های ملی و سوالات تحقیق که مورد بررسی قرار گرفته است، باید مراقبت بعمل آورند. چندین عامل محیطیکه می تواند سوال تحقیق را تحت تأثیر قرار دهد عبارت است از ویژگی های سازمانی، فرهنگ، قواعد حسابداری، سیستم قانونی، حساسی، مکانیسم قانون گذاری، منابع تأمین مالی، ساختار مالکیت و عوامل سیاسی. دستیابی به درک کافی از محیط تجاری خارجی این چالش ها را نشان می دهد. با این وجود، افزایش تعداد محققان در اقصی نقاط جهان که تحقیقات تجربی حسابداری بین المللی را انجام می دهند به رفع این چالش ها کمک می کند. نویسندگان از سایر کشورها دانش کامل تری از محیط تجاری خارجی و فعالیت های حسابداری فراهم می کنند. در حالیکه دانش مورد نیاز خاص کشور جهت انجام تحقیقات قابل اتکای حسابداری بین المللی نشان دهنده یک چالش می باشد، آن همچنین فرصتی را برای بسیاری از جنبه های جذاب سایر کشورها که متفاوت از کشور محقق می باشد، نشان می دهد. آخرین مسئله، مربوط بودن سوالات مورد آزمون می باشد. بهتر است که بیان کنیم بسیاری از تحقیقات حسابداری مالی به جای اینکه در سایر کشورهای جهان انجام شود، در

آمریکا صورت می گیرد. مدل‌های نظری برای دهه‌های مختلف وجود داشته و داده‌های تفصیلی جهت آزمون این نظریه‌ها به طور عمومی در دسترس می باشد. یکی از انتقاداتی که بر تحقیقات حسابداری بین‌المللی وارد می باشد این است که آن مستلزم تکرار نتایج شرکتهای آمریکایی با استفاده از نمونه‌ای می باشد که از شرکتهای غیر آمریکایی تشکیل شده است. اهمیت تحقیقات حسابداری بین‌المللی در این است که دیدگاه جدیدی (نه نتایج آماری) به بدنه دانش موجود اضافه شود.

افزایش اهمیت عوامل بین‌المللی اطلاعات حسابداری

یکی از معیارهای اصلی برای انجام تحقیق قابل انتشار فراهم نمودن جوابهای قابل اتکا به سوالات مربوط به تحقیق می باشد. در صورتیکه عوامل بین‌المللی اهمیت اندکی داشته باشد، آنگاه اهمیت پاسخگویی به موضوعات حسابداری بین‌المللی کاهش می یابد. اعتقاد بر آن است که عوامل بین‌المللی مربوط بوده و اهمیت آن در حال افزایش می باشد. در این بخش چند مورد از این عوامل مورد بحث قرار می گیرد که عبارتند از: (1) رشد سرمایه بین‌المللی و بازارهای اوراق بهادار که منجر به توسعه سرمایه‌گذاری بین‌المللی توسط سرمایه‌گذاران و جهانی شدن بازارهای سرمایه می گردد، (2) افزایش تعداد شرکتهای عضو در بورس‌های اوراق بهادار در اقصی نقاط جهان، (3) تأثیر هیأت استاندارد‌های حسابداری بین‌المللی¹ (IASB) و (4) سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی توسط شرکتهای چندملیتی. این عوامل به افزایش تقاضا برای اطلاعات حسابداری بین‌المللی قابل مقایسه و شفاف توسط سرمایه‌گذاران و سایرین می گردد.

الف) رشد سرمایه بین‌المللی و بازارهای اوراق قرضه

در سالهای اخیر شاهد گسترش بازارهای سرمایه و اوراق قرضه بوده ایم. سرمایه‌گذارانیکه تمایل دارند تا سبدهای سرمایه‌گذاری خود را مطابق با بازارهای بین‌المللی متنوع سازند بایستی بر چالش‌های موجود در درک صورتهای مالی خارجی چیره شوند. این سرمایه

1 - International Accounting Standards Board

گذاران با اندازه گیری حسابداری و قواعد گزارشگری کشور اصلی آشنا بوده و همچنین آشنایی بیشتری با درک این موضوع دارند که چگونه محیط تجاری داخلی از طریق اطلاعات حسابداری مالی به منظور نمایش ارزش شرکت، واکنش نشان می دهد. مسائل زیادی می تواند در زمان تجزیه و تحلیل شرکتهای خارجی، بروز نماید. علاوه بر تفاوتهای آشکار موجود در اصول پذیرفته شده حسابداری که در میان کشورها وجود دارد، برخی از تکنیک های تجزیه و تحلیل صورتهای مالی ممکن است در سایر کشورها مناسب نباشد. حتی با وجود این مشکلات، به نظر می رسد که سرمایه گذاران تمایل بیشتری نسبت به پیوستن به بازارهای خارج داشته باشند. تحقیقات حسابداری بین المللی می تواند بینشی را در خصوص درک این موضوع که چگونه صورتهای مالی جاری به عملکرد آتی و ارزش کلی شرکت مربوط می شود، فراهم نماید. علاوه بر این، شواهد آشکارا نشان داده که بازارهای سرمایه نسبت به همیشه جهانی تر شده است. رویدادهایی از قبیل رسوایی های مالی آسیا و روسیه و 11 سپتامبر 2001 نشان می دهد که اقتصادهای ملی به طور فزاینده ای به یکدیگر وابسته می باشند. عواملی که بر عملکرد و ارزش شرکت در یک کشور تأثیر می گذارد، ممکن است در سایر کشورها نیز تأثیر گذار باشد. عوامل بین المللی به طور مستقیم بر سرمایه گذاری ملی اثر گذار می باشد.

ب) افزایش تعداد شرکتهایی که در بورس های مختلف پذیرفته شده اند

عامل دیگری که در رشد اهمیت تحقیقات حسابداری بین المللی سهم می باشد، افزایش تعداد شرکتهای پذیرفته شده در بورس های مختلف¹ بوده است. از اکتبر سال 2002 تعداد 468 شرکت غیر آمریکایی از 51 کشور در بورس اوراق بهادار نیویورک (NYSE) پذیرفته شده اند. این شرکتها تقریباً 31% از کل ارزش بازار تمامی شرکتهای پذیرفته شده در NYSE را تشکیل داده بودند. تعداد 396 شرکت غیر آمریکایی از 41 کشور در بورس NASDAQ پذیرفته شده اند. تعداد کل شرکتهای ثبت شده توسط کمیسیون بورس اوراق بهادار از تعداد 300 شرکت در سال 1986 به بیش از 1300 شرکت در سال 2001

1- Cross-Listed Firms

افزایش یافته است. علت افزایش این بوده که سرمایه گذاران تمایل دارند تا سرمایه را برای این شرکتها فراهم نمایند. این افزایش همچنین بعلا واکنش های بورس اوراق بهادار به سهولت عضویت توسط شرکتهای خارجی بوده است. رشد فرصت های سرمایه گذاری در شرکتهای خارجی نشان می دهد که سرمایه گذاران می توانند از درک صورتهای مالی خارجی منتفع شوند.

ج) تأثیر IASB

افزایش تأثیر IASB همچنین اهمیت سوالات تحقیقات حسابداری بین المللی را افزایش داده است. شاید در سالهای قبل، بسیاری از افراد استدلال می کردند که کمیته استانداردهای حسابداری بین المللی¹ (IASB) تجربه جالب توجهی را ارائه نموده است. منتقدان به این حقیقت اشاره نموده اند که IASB استانداردها را تدوین نموده اما قدرت اجرا ندارد و همین امر تحقق پذیرش کلی آن را غیر محتمل می سازد. امروزه، IASB شامل 12 عضو تمام وقت بوده و تأثیر قابل ملاحظه ای دارد. در سال 2000، سازمان بین المللی کمیسیون بورس اوراق بهادار² (IOSCO)، که SEC یکی از اعضای آن می باشد، به کشورهای عضو پیشنهاد نمود که شرکتهای از استانداردهای IASB استفاده نمایند. اجرای استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی (IFRS) توسط قانون گذاران اوراق بهادار جهت پذیرش احتمالی IFRS در اطراف جهان ضروری خواهد بود. برخی از کشورها اخیراً به شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار اجازه داده اند تا IFRS را مورد استفاده قرار دهند. از سال 2005، تمامی شرکتهای پذیرفته شده در بورس های اتحادیه اروپا بایستی IFRS را پذیرفته و کمیسیون بورس اوراق بهادار پیوسته این مورد را بررسی می نماید که آیا شرکتهای خارجی قادر هستند تا با استفاده از IFRS در بورس اوراق بهادار آمریکا پذیرفته شوند. در اکتبر 2002، IASB و هیأت استانداردهای حسابداری مالی (FASB) به طور مشترک تفاهم نامه ای را منتشر نمودند که در آن به طور رسمی تعهد

1 - International Accounting Standards Committee

2 - International Organization of Securities Commissioners

خود مبنی بر همگرایی IFRS و اصول حسابداری آمریکا را بیان نمودند. پذیرش IFRS در تعدادی از کشورها به علاقمندی بیشتر جریان اطلاعات حسابداری که سوالات تحقیق بیشتر و فرصت های بیشتر برای تحقیقات تجربی را ایجاد خواهد نمود، منجر می گردد.

د) تأثیر شرکتهای چند ملیتی

تأثیر جهانی شرکتهای چند ملیتی همچنین اهمیت درک عوامل بین المللی را با اهمیت نموده است. شرکتهای چند ملیتی بسیاری از اقتصادهای جهانی را کنترل نموده و حتی می توانند تأثیر بیشتری بر توسعه ملت ها داشته باشند. بسیاری از اقتصادهای آسیای شرقی به دلیل سرمایه گذاری مستقیم خارجی توسط شرکتهای چند ملیتی اروپا، آمریکا و سایر نقاط جهان، به طور قابل ملاحظه ای تغییر شکل داده اند. در حال حاضر، سرمایه گذاری مستقیم خارجی تقریباً 30% از کل جریانهای سرمایه جهان را تشکیل می دهد. یکی از دلایل رشد سرمایه گذاری مستقیم خارجی به قابلیت اتکای آن مربوط می گردد. در مقایسه با سایر شکل های سرمایه گذاری از قبیل سرمایه گذاری پرتفوی یا وام دهی بلندمدت، به نظر می رسد که سرمایه گذاری مستقیم خارجی شکل پایدارتری از سرمایه گذاری باشد. این موضوع در بحران آمریکای لاتین در اوایل دهه 1980، بحران مکزیک در سال 1994 و بحران آسیا در سال 1997 نشان داده شده است.

برجستگی تحقیقات حسابداری بین المللی

همانطور که در بخش قبل مورد بحث قرار گرفت، چالش های حسابداری بین المللی پیوسته رو به کاهش بوده و این در حالی است که تأثیر عوامل بین المللی رو به افزایش می باشد. به همین دلیل، تحقیقات حسابداری بین المللی توسط محققان دانشگاهی مقبولیت بیشتری یافته است. دهه 1990 گواهی بر افزایش علاقه مندی در تحقیقات حسابداری بین المللی مبتنی بر بازار بوده است. بسیاری از محققان در راستای موضوعات بین المللی از مهارتهای تحقیق که اخیراً کسب کرده اند، استفاده نموده و مشارکت خود را با محققان در

سایر کشورها افزایش داده اند. پراثر¹، کینسی² و روش هاف³ (2002) برخی از تحقیقات انجام شده در زمینه حسابداری بین المللی را که در 41 نشریه دانشگاهی حسابداری آمریکایی و غیر آمریکایی در بین سالهای 1980 و 2000 چاپ شده بود را مورد بررسی قرار دادند. نتایج تحقیق آنها نشان دهنده افزایش در گستردگی و تنوع بین المللی، موضوع، مالکیت و دقت بیشتر روشهای تحقیق مورد استفاده بوده است. حجم تحقیقات حسابداری بین المللی منتشر شده در مجلات برجسته در سالهای اخیر افزایش مربوط بودن و قابلیت اتکاء آن را بیشتر تأیید می کند.

حوزه های تحقیقات آتی

از دیدگاه بسیاری از مشاهده کنندگان، حسابداری مالی نقش مهمی در کارکرد بازارهای سرمایه داشته است. پیش فرض آن است که اطلاعات حسابداری مالی بهتر، به سرمایه گذاران اجازه می دهد تا تصمیمات خود را بهبود بخشند. تصمیمات بهبود یافته می بایست منجر به کارایی بیشتر در تخصیص سرمایه بین شرکتها، بازارهای سرمایه توسعه یافته تر، رشد اقتصادی بالاتر و رفاه اجتماعی بیشتر گردد. محققان بیان می کنند که چندین عامل بنیادی برای اینکه اطلاعات حسابداری مالی سودمند گردد، مورد نیاز می باشد که عبارت است از: استانداردهای حسابداری با کیفیت بالا، تفسیر و بکارگیری دقیق این استانداردها توسط مدیران، اجرا و قانون گذاری دقیق در خصوص استفاده مدیران از استانداردهای حسابداری و حمایت شفاف از حقوق سهامدار (اقلیت). در این بخش، چگونگی ارتباط تحقیقات حسابداری بین المللی موجود با این حوزه ها بررسی شده، پیامدهای آن برای سرمایه گذاران زمانی که این عوامل بنیادی ناکارا می باشند مورد بحث قرار گرفته و پیشنهاداتی برای تحقیقات آتی ارائه می شود.

1 - Prather

2 - Kinsey

3 - Rueschhoff

الزامی نمودن GAAP برای شرکتهای خارجی پذیرفته شده در بورس و پذیرش IFRS

زمانی که یک شرکت در بورس اوراق بهادار کشور دیگری پذیرفته می شود، سوالی که مطرح می شود این است که صورتهای مالی طبق کدام **GAAP** باید تهیه شود- **GAAP** کشور اصلی، **GAAP** کشوری که بورس اوراق بهادار در آن قرار دارد، **IFRS** یا چندین **GAAP**؟ به دلیل افزایش شرکتهای پذیرفته شده در بورس های مختلف در سالهای اخیر و افزایش تنوع سرمایه گذاران خارجی، این موضوعات به طور فزاینده ای به قانون گذاران بورس اوراق بهادار ارتباط پیدا کرده است. در آمریکا، الزاماتکنونی بدین شکل می باشد که شرکتهای خارجی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار باید یا (1) صورتهای مالی را طبق **GAAP** ایالت متحده یا (2) تطبیق تفصیلی سودها و ارزش های فعلی **GAAP** خارجی با **GAAP** آمریکا در فرم **F-20** تهیه نمایند. دلیل کمیسیون بورس اوراق بهادار برای الزامی نمودن رعایت اصول پذیرفته شده حسابداری آمریکا حمایت از سرمایه گذاران آمریکا از طریق حصول اطمینان از این موضوع است که تمامی شرکتهای خارجی پذیرفته شده در آمریکا گزارشگری قابل مقایسه و با کیفیت بالا ارائه می کنند.

مبانی قانونی تفاوت های حسابداری

در ادبیات حسابداری بین المللی حداقل 30 سال است که این موضوع تشخیص داد شده که حسابداری در کشورهای دارای قانون عرفی¹ متفاوت از حسابداری در کشورهای دارای قانون مدنی² می باشد. مبانی قانونی تفاوت های حسابداری یک ورودی مهم برای سیستم پیشنهادی طبقه بندی حسابداری در سطح جهان می باشد. در ادبیات، حسابداری قانون عرفی با گرایش به ارائه منصفانه، شفافیت و افشای کامل و تفکیک بین حسابداری مالی و مالیاتی مشخص شده است. بازار سهام بعنوان منبع تأمین مالی و گزارشگری مالی به برآورده نمودن نیازهای اطلاعاتی سرمایه گذاران خارجی کمک می کند. در حسابداری قانون عرفی تدوین استاندارد حسابداری یکی از فعالیت های بخش خصوصی باشد. در مقابل، حسابداری قانون مدنی با گرایش به رعایت قانونی و تنظیم بین حسابداری مالی و

1 - Common Law

2 - Code Law

مالیاتی مشخص شده است. بانک ها و دولت ها بعنوان منبع تأمین مالی و گزارشگری مالی با هدف حمایت از اعتبار دهنده می باشند. در حسابداری قانون مدنی، تدوین استانداردهای حسابداری یکی از فعالیت های بخش عمومی می باشد. در تحقیقات تجربی اخیر، این روابط تعیین گردیده اند. این مطالعات ویژگی های خاص حسابداری بین کشورهای دارای قانون عرفی و قانون مدنی را مقایسه می کنند. در حالیکه تحقیقات حسابداری مبتنی بر بازار بر گزارشگری مالی به سرمایه گذاران خارجی متمرکز می باشد، اما در واقع حسابداری چیزی بیشتر از این می باشد. اگر چه مطالعات اخیر شواهد جدیدی را در خصوص ویژگی های مقایسه ای اطلاعات حسابداری در اقصی نقاط جهان فراهم می کند، نباید این واقعیت را نادیده بگیریم که آنها تنها بر سرمایه گذاران برون سازمانی تأکید می کنند. همچنین تحقیقات مقایسه ای آینده باید سودمندی اطلاعات حسابداری را برای سایر تصمیم گیرندگان در نظر بگیرد.

مدیریت سود توسط شرکتهای غیر آمریکایی

مدیریت سود را می توان به روشهای زیادی تعریف نمود. یکی از تعاریف عبارت است از دستکاری عمدی معیارهای گزارش شده جهت دستیابی به برخی از اهداف. در تحقیقات اخیر به محیط هایی اشاره شده که در آن احتمال دارد مدیران سودها را مدیریت کنند. به طور کلی، مطالعات نشان داده که شرکتهای از مزایای انعطاف پذیری در استانداردهای حسابداری جهت دستکاری ارقام تعهدی به منظور اهداف گزارشگری سود استفاده می کنند. میزان تحقیقات در مورد مدیریت سود در آمریکا گسترده می باشد. مطالعات اخیر دارای مفاهیمی برای درک نقش استانداردهای حسابداری در دستیابی به اطلاعات حسابداری با کیفیت بالا می باشد. این مطالعات بیان می کنند که قوانین قوی حمایت از سرمایه گذار و مکانیسم قوی اجرا، شرایطی را برای حسابداری با کیفیت بالا ضروری می سازد. تغییر استانداردهای حسابداری (بعنوان مثال، پذیرش IFRS) به احتمال اطلاعات حسابداری را بهبود نمی بخشد مگر اینکه قانون قوی مربوطی وجود داشته باشد. تدوین کنندگان استاندارد باید محیط سازمانی کشور را قبل از تجویز مجموعه جامعی از معیارهای

حسابداری و قواعد افشا در نظر بگیرند. قوانین حمایت قوی از سرمایه گذار و مکانیسم های اجرایی به جلوگیری از محیطی که در آن استفاده از ارقام تعهدی (همانطور که توسط استانداردهای حسابداری مجاز شده است) قابلیت اتکا و مربوط بودن اعداد حسابداری را برای سرمایه گذاران کاهش می دهد، کمک می کند.

تأثیر عملیات خارجی بر شرکتهای چند ملیتی

به دلیل حضور با اهمیتی که بسیاری از کشورها در اقتصادهای خارجی دارند، عوامل بین المللی تأثیر با اهمیتی بر جریانهای نقدی آتی و ریسک شرکت دارند. تنها در نظر گرفتن تأثیر عوامل داخلی بر ارزش شرکت زیاد مناسب نیست. تا به امروز، تحقیقات نسبتاً کمی در خصوص عملیات خارجی شرکت و موضوعات مورد علاقه سرمایه گذاران خارجی انجام شده است. بعنوان مثال، عملیات خارجی چه تأثیری بر ارزیابی سود شرکت دارد؟ بوندر¹ و وینترپ² (1997) به این نتیجه رسیدند که سودهای خارجی شرکتهای آمریکایی در مقایسه با سودهای داخلی آنها به دلیل رشد بیشتر فرصت های خارجی، بیشتر قیمت گذاری شده اند. توماس³ (1999) به این نتیجه رسید که اگر چه سودهای خارجی بیشتر قیمت گذاری می شود، اما آنها توسط بازار کمتر ارزیابی می گردند.

توسعه بین المللی چه تأثیری بر توانایی تحلیل گران بر پیش بینی سود دارد؟ در حال حاضر، تحلیل گران پیش بینی سودهای داخلی و خارجی را از یکدیگر مجزا نمی کنند. اگر توسعه بین المللی عدم اطمینان را افزایش دهد، آنگاه ممکن است انتظار رود که صحت پیش بینی تحلیل گر کاهش یابد. از سوی دیگر، شرکتهایی که از لحاظ بین المللی توسعه می یابند ممکن است اطلاعات بیشتری را جهت کاهش عدم تقارن اطلاعاتی برای تحلیل گران فراهم نموده و از اینرو صحت پیش بینی را افزایش و هزینه سرمایه شرکت را کاهش دهند. شرکتهای چند ملیتی ممکن است بهتر قادر به مدیریت سود از طریق ارقام تعهدی یا قیمت گذاری انتقالی گردند. علاوه بر این، ممکن است انگیزه جهت برآورده

1 - Bodnar

2 - Weintrop

3 - Thomas

نمودن پیش بینی تحلیل گران برای شرکتهای چند ملیتی در مقایسه با شرکتهای داخلی به دلیل جریمه های بیشتر بازار در ارتباط با افزایش عدم تقارن اطلاعاتی، بزرگتر باشد.

اختلال های بازار در کشورهای غیر از آمریکا

در تحقیقات اخیر اختلال هایی¹ در بازارهای آمریکادر ارتباط با داده های حسابداری مشاهده شده است. این مطالعات بیان می کنند که سرمایه گذاران به روشی ساده لوحانه عمل نموده و قیمت سهام به طور نادرستی نسبت به داده های حسابداری در زمان **1+1** واکنش نشان می دهد، مگر اینکه اطلاعات حسابداری جایگزین تفاوت ها در ریسک مقطعی شوند. سوال مطرح این می باشد که آیا بازده های غیر عادی مشاهده شده در این مطالعات در نتیجه قیمت گذاری نادرست یا اندازه گیری نادرست ریسک توسط محققان بوده است؟ جستجو برای پاسخ به این سوال کانون توجه مطالعات اختلال بازار در آمریکا بوده است. از سوی دیگر، بسیاری از سرمایه گذاران در سطح عالی آموزش دیده و مقدار قابل ملاحظه ای از زمان و منابع را برای اجرای خوب کارها صرف می کنند. اعتقاد به اینکه بازار آمریکا به عنوان یک کل توانسته باشد در طی چندین سال به طور سیستماتیک گمراه شود، مشکل می باشد.

تا به امروز، میزان تحقیقات در خصوص اختلال های بازار در سایر کشورها در مقایسه با آمریکا تا اندازه ای محدود بوده است. در صورتیکه بتوان اختلال ها را به ویژگی های خاص ملی مرتبط کرد، آنگاه شاید محققان بتوانند بهتر درک کنند که آیا نتایج به درستی ارزیابی شده اند یا اینکه از طریق تفاوت ریسک ها یا اصطلاح های موجود در بازار تحت تأثیر قرار گرفته اند.

اصلاحات حسابداری در آسیا و سایر بازارهای نوظهور

احتمالاً، هدف نهایی تدوین کنندگان استاندارد از قییل **IASB**، هیأت استانداردهای حسابداری آمریکا و **FASB** تدوین استانداردها به روشی باشد که محیطی فراهم آورد که به تخصیص بهینه و کارای سرمایه کمک نماید. با این وجود، ممکن است برخی چنین

1 - Anomalies

استدلال نمایند که استانداردها و قواعد رسمی حسابداری از آنجا که بازارها شرکتها را ملزم به افشای اختیاری اطلاعات مورد نیاز می کنند، ضروری نباشند. شرکتهایی که در افشای اطلاعات مورد نیاز قصور می کنند، پیامدهای عدم تقارن اطلاعاتی را از طریق هزینه بالاتر تأمین مالی خارجی، کاهش نقدینگی سهام و هزینه بالاتر دستیابی به اطلاعات، متحمل شوند. سوال مطرح این می باشد که اهمیت فرایند استاندارد گذاری به چه شکلی می باشد؟ آیا نیازی به این هست که تدوین کنندگان استانداردها به طور فعال موضوعات افشاء و اندازه گیری را دنبال نمایند؟ عبارت دیگر، آیا استانداردهای حسابداری تفاوتی را جهت تخصیص کارای سرمایه ایجاد می کنند؟ یکی از راه های پاسخ به این سوال بررسی رابطه بین تغییرات اندازه گیری حسابداری و معیارهای توسعه اقتصادی می باشد. واضح است که رابطه مثبتی بین مهارتهای استانداردهای حسابداری و توسعه اقتصادی و ثروت یک کشور وجود دارد. با این وجود، کدام روش اجرا می شود؟ آیا توسعه اقتصادی بیشتر به حسابداری بهتر یا حسابداری بهتر منجر به توسعه اقتصادی بیشتر می گردد؟ کدامیک در نخست قرار می گیرد یا اینکه آنها پیوسته یکدیگر را تعیین می کنند؟ به منظور فراهم آوردن برخی آگاهی ها در این خصوص، نیاز می باشد تا مستقیماً نشان دهیم که چگونه استقرار استانداردهای حسابداری توسعه اقتصادی را تحت تأثیر قرار می دهد. در بازارهای توسعه یافته از آنجا که استانداردهای جدید تغییر نسبتاً کوچکی را در مقایسه با مقدار اطلاعاتی که از قبل فراهم شده، نشان می دهد این امر در حالت عادی دشوار می باشد. با این وجود، ممکن است این امر از طریق بررسی برخی از کشورهای آسیایی و دیگر بازارهای نوظهور از قبیل بازارهای اروپای شرقی، امکان پذیر باشد. در بسیاری از این اقتصادها، اصلاحات قابل ملاحظه داخلی حسابداری در یک فضای سریع اتفاق می افتد. برخی از اصلاحات آسیایی در واکنش به بحرانهای مالی 1997 رخ داده اند، در حالیکه سایر اصلاحات در واکنش به گشایش بازارها به دلیل تغییرات سیاسی بوده است.

نتیجه گیری

علیرغم چالش های خاصی که تحقیقات حسابداری بین المللی با آن مواجه است، اعتقاد بر آن است که حوزه های تحقیق فرصت های زیادی را برای افراد دانشگاهی فراهم می آورد. یکی از دلایل آن است که برخی از موضوعات که به کشور خاصی ارتباط پیدا می کند با داده های موجود در آن کشور نمی تواند مورد تحقیق قرار گیرد. با این وجود، تحقیقات حسابداری بین المللی به منظور پاسخ به موضوعات مورد نظر در کشور محقق، فرصتی را جهت استفاده از داده هایی که در کشور دیگر بوقوع می پیوندد فراهم می کند. دلیل دیگر آن است که تحقیقات مقایسه ای بین ملت ها آگاهی هایی را در خصوص اینکه آیا آن دسته از پدیده های حسابداری که در یک کشور اتفاق می افتد در کشور دیگر نیز بوقوع می پیوندد، فراهم می کند. بعبارت دیگر، آیا پدیده ها منحصر به فرد و یا جهانی می باشند؟ دانش از محیط تجاری داخلی به منظور تفسیر صحیح نتایج مطالعات مقایسه ای ضروری می باشد. موضوعاتی از قبیل مدیریت سود، تأثیر عملیات خارجی بر ارزش شرکت، اختلال های بازار و اصلاحات حسابداری از جمله موضوعات مورد علاقه در پیرامون جهان می باشد.

A Review of Markets-Based International Accounting Research

Ahmad Khodamipour (Ph.D)

Accounting associate of Shahid Bahonar University

Said Rasoul Hosayni

Accounting Ph.D student of Shahid Bahonar University

Abstract

This paper discusses challenges and opportunities facing international accounting researchers and demonstrates the relevance of markets-based international accounting research to those new to the area. We review recent research in the areas of required GAAP for foreign-listed firms and adoption of international standards, accounting classifications, earnings management, the impact of foreign operations on firm valuation, capital market anomalies, and accounting reforms. Suggestions for future research are provided in each area.

Keywords: Capital markets, international accounting, markets-based international accounting research

1. Ali, A. and L. Hwang,(2000),“Country-specific factors related to financial reporting and the value relevance of accounting data”, *Journal of Accounting Research* 38: 1-21.
2. Ball, R., S.P. Kothari, and A. Robin,(2000),“The effect of international institutional factors on properties of accounting earnings”, *Journal of Accounting and Economics* 29: 1-51.
3. Baker. C. R. and Barbu. E. M , (2007), “Trends in research on international accounting harmonization”, *The International Journal of Accounting*.
4. Barth, M. and G. Clinch,(1996),“International differences and their relation to share prices: evidence from UK, Australian, and Canadian firms”, *Contemporary Accounting Research* 13: 135-170.
5. Berry, I, (1987),“The need to classify worldwide accountancy practices”, *Accountancy* (October): 90-91.
6. Bodnar, G. and J. Weintrop,(1997),“The valuation of the foreign income of US multinational firms: A growth opportunities perspective”, *Journal of Accounting and Economics* 24: 69- 97.
7. Choi, F.D.S. and G.K. Meek,(2011), *International Accounting*. Upper Saddle River: Prentice-Hall.
8. Douppnik, T.S. and S.B. Salter,(1993),“An empirical test of a judgmental international classification of financial reporting practices”, *Journal of International Business Studies* 24: 41-60.
9. Gernon, H. and R.S.O. Wallace,(1995),“International accounting research: A review of its ecology, contending theories and methodologies”, *Journal of Accounting Literature* 14: 54-106.
10. Healy, P. and J. Wahlen,(1999),“A review of the earnings management literature and its implications for standard setting”. *Accounting Horizons* 13: 365-383.
11. Land, J., and M. Lang,(2002),“Empirical Evidence on the Evolution of International Earnings”. *The Accounting Review* 77 (Supplement): 115-133.
12. Lang, M., J. Raedy, M. Yetman, (2003b),“How representative are firms that are cross-listed in the United States? An analysis

- of accounting quality”, *Journal of Accounting Research* 41: 363-386.
13. Mueller, G.G., H. Gernon, and G.K. Meek,(1997),“Accounting: An International Perspective”. Chicago: Irwin.
 14. Prather-Kinsey, J., and N. Rueschof,(2002),“An analysis of international accounting research inU.S. academic accounting journals: 1981-2000”, Workingpaper, University of Missouri,Columbia.
 15. Saudagaran, S.M. and G.K. Meek,(1997),“A review of research on the relationship between international capital markets and financial reporting by multinational firms”. *Journal of Accounting Literature* 16: 127-159.
 16. Thomas, W,(1999),“A test of the market's mispricing of domestic and foreign earnings”, *Journal of Accounting and Economics* 28: 243-267.
 17. Wallace, R. S. O. and G. Meek,(2002),“Contributions we seek to publish”, *Journal of InternationalAccounting Research* 1: 1-2.